

Economic Policy Reforms
Going for Growth - 2006 Edition

Summary in Greek

Μεταρρυθμίσεις οικονομικής πολιτικής
Με στόχο την ανάπτυξη - Έκδοση 2006

Περίληψη στα ελληνικά

Περίληψη

Κατά τις δύο περασμένες δεκαετίες το βιοτικό επίπεδο σε ορισμένες χώρες του ΟΟΣΑ, ιδιαίτερα στην Ιαπωνία και σε μερικές οικονομίες της ηπειρωτικής Ευρώπης, απέκλινε ακόμα περισσότερο από αυτό των χωρών με τις καλύτερες επιδόσεις. Ταυτόχρονα, σε άλλες χώρες του Οργανισμού σημειώθηκε αύξηση του δυναμικού ρυθμού ανάπτυξης. Η εξέταση της απόκλισης αυτής στις επιδόσεις επιτρέπει την εξαγωγή συμπερασμάτων που αφορούν τους τρόπους με τους οποίους επιτυγχάνεται η βιώσιμη βελτίωση των βιοτικών επιπέδων.

Το πρώτο τεύχος της έκθεσης «Με στόχο την ανάπτυξη», που κυκλοφόρησε πριν από ένα χρόνο, έφερε στο προσκήνιο μερικά από αυτά τα συμπεράσματα. Επιπλέον, εγκαινίασε μια νέα μορφή συγκριτικής αξιολόγησης, που συνίσταται στη σύγκριση των οικονομικών επιδόσεων κατά μήκος των χωρών του ΟΟΣΑ, καθώς και της ποιότητας των διαρθρωτικών πολιτικών, συμπληρώνοντας τις μακροχρόνιες μελέτες του ΟΟΣΑ ανά χώρα και τομέα. Από τη χρήση δεικτών διαρθρωτικής πολιτικής οι οποίοι σχετίζονται σαφώς με τις οικονομικές επιδόσεις, σε συνδυασμό με την εκτενή εμπειρογνωμοσύνη των επιτροπών και του προσωπικού του ΟΟΣΑ, προέκυψε μια δέσμη πέντε συστάσεων πολιτικής για κάθε μέλος του ΟΟΣΑ.

Στην περσινή έκδοση δόθηκε έμφαση κυρίως στις αγορές εργασίας και προϊόντων. Το δεύτερο αυτό τεύχος αποβλέπει στην παρακολούθηση και τη συνέχιση της προόδου που έχει επιτευχθεί σε αυτούς τους τομείς. Επιπροσθέτως, διευρύνει το πεδίο των δεικτών που στηρίζουν τη διαδικασία διαρθρωτικής αξιολόγησης, ούτως ώστε να συνεκτιμηθούν οι πολιτικές που προάγουν την καινοτομία, η οποία από καιρό θεωρείται μια από τις κινητήριες δυνάμεις της ανάπτυξης. Στο ίδιο πνεύμα, αν και πιο διστακτικά, το τεύχος αυτό της έκθεσης «Με στόχο την ανάπτυξη» διερευνά επίσης τον τρόπο με τον οποίο η ρύθμιση των δραστηριοτήτων στον εν λόγω τομέα επηρεάζει την οικονομική ανάπτυξη. Τέλος, κοντοστέκεται για να εξετάσει το γνώμονα που χρησιμοποιήθηκε κατά τη διαδικασία αξιολόγησης για τη μέτρηση της επιτυχίας.

Το *Κεφάλαιο 1* παρέχει μια επισκόπηση της προόδου που επιτεύχθηκε από τις χώρες κατά το περασμένο έτος ως προς τη λήψη μέτρων που συμβαδίζουν με τις προτεραιότητες πολιτικής οι οποίες καθορίστηκαν στην έκδοση του 2005 της έκθεσης «Με στόχο την ανάπτυξη». Η πορεία μεταρρυθμίσεων των πολιτικών με στόχο τη βελτίωση της παραγωγικότητας της εργασίας και της χρησιμοποίησης του εργατικού δυναμικού εξετάζεται βάσει των κύριων πορισμάτων που συγκεφαλαιώνονται ως έπεται:

- Αναφορικά με τις προτεραιότητες πολιτικής για την αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας, βρίσκονται σε εξέλιξη ή έχουν ήδη υλοποιηθεί δράσεις που είναι συνεπείς με τις καθορισμένες προτεραιότητες πολιτικής και που αποσκοπούν στη χαλάρωση των ελέγχων εισόδου στις αγορές προϊόντων, καθώς και άλλων ρυθμίσεων που περιορίζουν τον ανταγωνισμό, στην ενίσχυση των διαδικασιών δημιουργίας ανθρώπινου κεφαλαίου και στη μεταρρύθμιση διάφορων άλλων τομέων πολιτικής που επηρεάζουν την παραγωγικότητα της εργασίας.
- Αναφορικά με τις προτεραιότητες πολιτικής για την αύξηση της χρησιμοποίησης του εργατικού δυναμικού, στις περισσότερες περιπτώσεις οι μεταρρυθμίσεις που προβλέπονται βάσει των καθορισμένων προτεραιοτήτων πολιτικής, ειδικά για την ηπειρωτική Ευρώπη, ούτε έλαβαν χώρα ούτε έχουν προγραμματιστεί. Για παράδειγμα, οι δρομολογημένες δράσεις για τη μείωση του ακόμα υψηλού αφανούς φόρου που επιβαρύνει αυτούς που επιθυμούν να συνεχίσουν να εργάζονται και πέρα από κάποια ηλικία, όπως και του μη μισθολογικού κόστους και των κατώτατων ορίων του κόστους εργασίας είναι περιορισμένες. Αντίθετα, όσον αφορά τα συστήματα παροχών αναπηρίας και ασθένειας, παρατηρείται η τάση για ευρύτερες μεταρρυθμίσεις.

Η επισκόπηση βασίζεται σε παρατηρήσεις για κάθε χώρα του ΟΟΣΑ (και την Ευρωπαϊκή Ένωση ως σύνολο) που παρέχουν περισσότερες λεπτομέρειες για την πρόοδο που συντελείται σε κάθε μια από τις πέντε συγκεκριμένες προτεραιότητες (*Κεφάλαιο 2*). Πέρα από την ψήφιση νομοσχεδίων ή τη λήψη αποφάσεων για την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, οι παρατηρήσεις ανά χώρα τεκμηριώνουν τα αρχικά στάδια των μεταρρυθμίσεων, όπως κυβερνητικές ανακοινώσεις και σχέδια νόμου που υποβλήθηκαν στα κοινοβούλια.

Στο *Κεφάλαιο 3* συγκρίνονται οι προσπάθειες και τα αποτελέσματα των χωρών στον τομέα της καινοτομίας, καθώς και οι κυριότεροι τομείς πολιτικής που ασκούν επίδραση στα αποτελέσματα αυτά. Η καινοτομία είναι από καιρό βασικός παράγοντας ανύψωσης του υλικού βιοτικού επιπέδου, αλλά τα αποτελέσματα των προσπαθειών καινοτομίας είναι γενικά πολύ αμφίβολα, και τα οφέλη για την κοινωνία ως σύνολο πιθανόν να είναι μεγαλύτερα από τα οφέλη για τον ιδιωτικό τομέα. Έτσι, επιδιώκοντας την προώθηση της καινοτομίας, οι κυβερνήσεις εφάρμοσαν διάφορα μέτρα όπως η οικονομική ενίσχυση των ιδιωτικών έργων E&A και η χρηματοδότηση της έρευνας των δημόσιων οργανισμών. Επίσης, το δίκαιο περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και άλλα νομικώς εκτελεστά μέτρα παρέχουν στους καινοτόμους αποκλειστικά και περιορισμένης χρονικής ισχύος δικαιώματα εκμετάλλευσης της καινοτομίας τους.

Τα τελευταία χρόνια δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στην αύξηση της αποτελεσματικότητας αυτών, αλλά και άλλων μέτρων, στοχεύοντας στη βελτίωση της αποδοτικότητας των συστημάτων καινοτομίας. Τούτο είχε ως αποτέλεσμα τη βελτίωση των μέσων χρηματοδότησης της E&A, αλλά και την εφαρμογή πολιτικών για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων οργανισμών έρευνας και της βιομηχανίας.

Η ανάλυση των κύριων μοχλών της καινοτομίας που διενεργείται στο Κεφάλαιο 3 χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό μιας δέσμης συστάσεων πολιτικής ανά χώρα που αποβλέπουν στην ενίσχυση της καινοτομίας. Οι συστάσεις αυτές για όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ διατυπώνονται στις παρατηρήσεις ανά χώρα που παρουσιάζονται στο *Κεφάλαιο 4*. Υιοθετήθηκε η ίδια μεθοδολογία όπως και για τις αγορές εργασίας και προϊόντων: αδυναμίες που εντοπίστηκαν στις υφιστάμενες πολιτικές σε συνδυασμό με τις χαμηλότερες από το κανονικό επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας ή αδυναμίες των παραγόντων που επηρεάζουν άμεσα την καινοτομία (όπως οι δεξιότητες ή οι οικονομικές συνθήκες) υποδηλώνουν την ανάγκη μεταρρυθμίσεων για την εφαρμογή της βέλτιστης πρακτικής.

Από την εξέταση των αποτελεσμάτων καινοτομίας και των συστάσεων πολιτικής προκύπτει η ακόλουθη ομαδοποίηση των χωρών:

- Πρωτοπόρες χώρες στον τομέα της καινοτομίας είναι οι Σκανδιναβικές χώρες, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ιαπωνία. Στις περισσότερες από αυτές (με εξαίρεση την Ιαπωνία) η αύξηση της παραγωγικότητας ήταν ισχυρή κατά την περασμένη δεκαετία. Επίσης, τα ποσοστά αποφοίτησης από την τριτοβάθμια εκπαίδευση στην πλειονότητα των εν λόγω χωρών είναι υψηλά. Εντούτοις, αρκετές από αυτές θα πρέπει να ενθαρρύνουν την καινοτομία στον τομέα των υπηρεσιών.
- Στην άλλη άκρη της κλίμακας επιδόσεων στον τομέα της καινοτομίας, απαιτείται βελτίωση της εκπαίδευσης στη Νότια Ευρώπη και ισχυρότερος ανταγωνισμός στην αγορά προϊόντων στην Κεντρική Ευρώπη.
- Στη μέση ταξινομούνται οι αγγλόφωνες χώρες, εκτός από τις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου οι επιδόσεις της παραγωγικότητας ήταν γενικά καλές. Η κοινή πρόκληση στις χώρες αυτές συνίσταται στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της δημόσιας έρευνας και της βιομηχανίας.
- Στις υπόλοιπες χώρες, ειδικά στη Γαλλία και τη Γερμανία, οι επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας είναι υψηλότερες του μέσου όρου, αλλά πρέπει να ενισχυθεί η τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι περισσότερες από αυτές μπορούν επίσης να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα κόστους των χρηματοδοτικών μέτρων που λαμβάνονται για να στηρίξουν την E&A του ιδιωτικού τομέα.

Το *Κεφάλαιο 5* επιχειρεί να διασαφηνίσει κάπως τη σχέση μεταξύ της ρύθμισης της χρηματοπιστωτικής αγοράς και της οικονομικής ανάπτυξης. Όπως αποδεικνύεται, τα χρηματοπιστωτικά συστήματα διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό από χώρα σε χώρα ως προς το συνολικό μέγεθος, τη δομή, αλλά και τις ανταγωνιστικές πιέσεις που ασκούνται τόσο στις τραπεζικές αγορές όσο και στις αγορές κινητών αξιών. Μέχρι ενός σημείου οι αποκλίσεις αυτές αντανακλούν διαφορές στο κανονιστικό υπόβαθρο. Συγκεκριμένα, οι κανονιστικές ρυθμίσεις που συντηρούν υπερβολικά υψηλά εμπόδια στον ανταγωνισμό στην τραπεζική αγορά ή που δεν προσφέρουν επαρκή προστασία στους επενδυτές στις αγορές κινητών αξιών, παρακωλύουν την ανάπτυξη των χρηματοπιστωτικών συστημάτων, επιφέροντας ασθενέστερη οικονομική ανάπτυξη. Πρακτικά, στο *Κεφάλαιο* αναφέρονται πορίσματα εμπειρικών αναλύσεων που δείχνουν ότι οι τομείς που εξαρτώνται περισσότερο από εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης μεγεθύνονται γρηγορότερα στις χώρες όπου η ρύθμιση ευνοεί τη χρηματοοικονομική ανάπτυξη.

Το *Κεφάλαιο 6* αξιολογεί κατά πόσο το κατά κεφαλή ΑΕΠ μπορεί να αποτελέσει αποδεκτό μέσο μέτρησης της συνολικής ευημερίας. Θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί ότι άλλες μετρήσεις εθνικών λογαριασμών είναι καταλληλότερες για το σκοπό αυτό,

όμως δεν είναι άμεσα διαθέσιμες και εν πάση περιπτώσει συσχετίζονται στενά με το ΑΕΠ στις περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ. Ενδεικτικοί υπολογισμοί για τη «διεύρυνση» του ΑΕΠ, ούτως ώστε να συμπεριληφθεί ο ελεύθερος χρόνος, το μοίρασμα του εισοδήματος εντός του νοικοκυριού και οι ανησυχίες καταναεμητικής φύσης, υποδεικνύουν ότι η κατάταξη των χωρών με βάση αυτούς τους δείκτες και αυτή με βάση το κατά κεφαλή ΑΕΠ γενικά ομοιάζουν. Συνολικά, το κατά κεφαλή ΑΕΠ παραμένει ζωτικής σημασίας για την αξιολόγηση της ευημερίας, αλλά πρέπει να συμπληρώνεται από άλλες μετρήσεις, ούτως ώστε να σχηματίζεται μια πλήρη εικόνα της ευημερίας.

© OECD 2006

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περίληψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

**Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ
www.oecd.org/bookshop/**

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ.

rights@oecd.org

Fax: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights/

